

RNDr. Stanislav Kučera (1944-1992) - pluralitní geobotanik a kurátor jihočeské přírody

Teoretickou i užitou botaniku všude na světě posunují vpřed profesionální a amatérské organizace. Jižní Čechy nejsou výjimkou, ale až do minulého léta měly navíc botanickou instituci, kterou tvořila jediná osobnost - vynikající znalec vegetace a ekologie tohoto regionu - RNDr. Stanislav Kučera. Tento významný přírodovědec a čestný člověk žel navždy opustil rodinu, botanický kruh a ochránce přírody po nešťastném úrazu na motocyklu v létě roku 1992.

Standa Kučera v žádném případě nebyl osamělý poutník v českém botanickém světě. Naopak - procházel univerzitou, ústavu a organizacemi jako respektovaný člen kolektivů, v nichž byl iniciativní a odváděl kvalitní práci a kde si skromným vystupováním natrvalo získával přátele. Jako vyhraněná osobnost si však ve všech kolektivech střežil svůj vlastní program, svůj pracovní styl i prostor pro soukromý život. Nebyl kompatibilním článkem, když nevěřil ve smysl cizího programu, a váhal spolupracovat na úkolech, pro něž se necítil profesionálně povoláný.

Během posledního čtvrtstoletí nebyla v jižních Čechách jediná botanická, ekologická či ochránářská akce, konference, exkurze, komise či editorský počín, na nichž by se dr. Kučera nepodílel. Měl přirozenou autoritu a té kvalifikovaně využíval ve styku s manažery, vojáky a úřady v obcích, na okresech a v kraji. Spolupracoval s lesníky, zemědělci, vodohospodáři a rašelináři. Dovedl o přírodě přesvědčivě hovořit na odborných přednáškách, na veřejnosti, před rozhlasovým mikrofonom i televizní kamerou. Jako mnozí jeho současníci však platil daň za to, že se neztotožňoval s oficiální ideologií nedemokratického státu: ač ve svém oboru primarius, byl nucen často hrát druhé housle. Po změně politických poměrů v r. 1989 došel malé rehabilitace, když se stal členem zastupitelstva města České Budějovice.

Standa Kučera rozuměl přírodě jako málokdo jiný. Dovedl se vypořádat s minuciézními znaky rostlin pod binokulárním mikroskopem stejně jako roztrždit rostlinná společenstva, posoudit vlastnosti půdy a mapovat celé ekosystémy. Očima i objektivem fotoaparátu pozoroval přírodu v širokouhlém záběru a analyzoval vztahy mezi vegetací, klimatem, georeliéfem a horninami. Rozpoznal, že příčiny současného stavu krajiny nutno hledat v historických spisech a archivních dokumentech. Byl vynikajícím představitelem pluralitní geobotaniky, která si klade za cíl porozumět přírodě v široké škále časoprostorových dimenzí a která kombinuje pozorování na různých hladinách biotické komplexity.

Stanislav Kučera se narodil 23. června 1944 v Českých Budějovicích. Botanikou se začal zabývat pod vlivem učitele Jana Hartla již na střední škole. Od r. 1959 docházel za pracovníky Jihočeského muzea se zajímavými floristickými nálezy a vážnými taxonomickými dotazy. V sedmnácti letech napsal svůj první botanický příspěvek ke květeně Česobudějovicka. Na přírodovědecké fakultě University Karlovy v Praze si zapsal učitelskou kombinaci biologie-chemie a specializoval se na geobotaniku. V letech vysokoškolských studií pilně botanizoval v Novohradských horách a pořídil pro toto území účelovou bibliografii. Univerzitu absolvoval v r. 1966, když předložil a obhájil diplomovou práci o vegetaci Novohradských hor. Touto synteticky napsanou monografií definitivně vstoupil na půdu profesionální botaniky.

Po absolvování univerzity Standa přijal místo stipendisty v Botanickém ústavu Čs. akademie věd v Průhonicích, kde zkusil na kritickém rodu *Hieracium* řeholi taxonoma a kde se věnoval botanické dokumentaristice (1966-1969). Brzy se ale vrátil do jižních Čech a zastával funkci botanika v Krajském středisku státní památkové péče v Českých Budějovicích (1969-1972). Následovalo zaměstnání v Jihočeském muzeu, kde byl vedoucím přírodovědeckého oddělení (1972-1977). Pak přešel do Botanického ústavu ČSAV, jehož tolerantní ředitel mu v hydrobotanickém oddělení (později „úseku ekologie rostlin“) v Třeboni umožňoval pracovat nejen na státních plánovaných úkolech v oboru mokřadní vegetace, ale také na regionálních botanických tématech a ochrannářských úkolech podle vlastního výběru. V r. 1982 byl promován na Univerzitě Karlově na doktora přírodních věd.

V rámci své geobotanické profese dr. Kučera vynikal jako výborný florista a fytosociolog. S mimořádnou vytrvalostí podnikal v jihočeských okresech exkurze, určoval, sbíral, fotografoval a preparoval rostliny a zaměřoval se na málo známé taxony a syntaxony. Od jara do podzimu byl stále na cestách a ve více než 400 zápisnicích zaznamenal výskyt rostlin a fytocenóz podél asi 1000 exkurzních tras. Přiležitostně botanizoval i v jiných oblastech Čech a také v Bavorsku a severní Karélii. V herbářích Jihočeského muzea a v soukromé sbírce shromáždil kolem 15000 položek cévnatých rostlin a mechorostů, které z velké části čekají na své doplnění schedami podle zápisníků nalezených v pozůstalosti. Standa byl také vynikající fotograf. V pečlivě uspořádaném archivu černobílých negativů a barevných fotografií je uloženo několik tisíc vesměs technicky anebo umělecky kvalitních obrázků. Jen malá část z nich již našla cestu do knih nebo atlasů o přírodě. Nutno doufat, že o jejich další využití se postarají editoři obrazových publikací.

S. Kučera byl nápomocen při určování rostlin mnoha kolegům, spolupracovníkům i studentům. Floristické znalosti pohotově využil ve fytogeografické rajonizaci a fytocenologické klasifikaci pro návrhy přírodních rezervací v jižních Čechách. Trvalým zdrojem floristických dat zůstává jeho diplomová práce o Novohradských horách, dále otištěné články (viz příložený seznam) a také různé příležitostné publikace a rukopisné materiály ochrannářského charakteru. Velké množství fytogeograficky důležitých dat zůstává zatím skryto ve výše zmíněných zápisnicích, na pořízených mapách a v herbářových položkách.

Odborný zájem vedl S. Kučera k analýze rostlinných asociací lesů, rašelinišť a pramenišť. V době, kdy byly cesty českých přírodovědců znesnadněny zákazem vstupu do pohraničního pásma a vojenských prostorů, Standa s úspěchem překonával administrativní i terénní bariéry, aby botanicky rekognoskoval, geobotanicky snímkoval i mapoval v zakázaných pásmech v Novohradských horách, na Třeboňsku, Českokrumlovsku a na Šumavě. Byl nepochybně nejlepším znalcem terénů kolem

„železné opony“ v jižních Čechách. Jen malou část zápisů, náčrtů a podrobných map tento kritický a váhavý autor zveřejnil v konečné verzi, avšak jejich cenný obsah již dávno posloužil nesčetným ochranářským dokumentům, přednáškám a přípravným publikacím. Po stránce teoretické se Standa propracovával k monografii o úloze přírodního a umělého bezlesí ve středoevropské lesní krajině. Díky obrovským zkušenostem z terénu rozpoznal klíčové procesy izolace, migrace a speciace rostlin ve florogenezi lesnatého území a v krajině rozkouskované zemědělstvím.

Tím jsme dospěli k další závažné oblasti profesionálního působení dr. Kučery. Měl bytostný zájem na ochraně přírody a dovedl rozeznat a správně vysvětlit hodnotu každého zbytku přírodních ekosystémů v krajině. Díky svému vzdělání, nahromaděným zkušenostem a vnitřní afinitě se mohl stát partnerem, spoluautorem nebo autorem velkého počtu ekologických a ochranářských projektů v jižních Čechách. V různých obdobích byl přizván i do krajských a okresních komisí pro ochranu přírody, podílel se na zpracování různých koncepčních materiálů a na návrzích zonace v jihočeských velkoplošných rezervacích. Byl uznávaným konzultantem a konstruktivním oponentem řady zdařilých i méně zdařilých elaborátů v územním plánování a vodohospodářských úpravách.

Již v r. 1972 spolupracoval s F. Urbanem a E. Márou na projektu CHKO Blanský les. V druhé polovině sedmdesátých let pomáhal při vědeckém zdůvodnění CHKO Třeboňsko, jež byla již v r. 1977 zařazena do mezinárodní sítě biosférických rezervací UNESCO. Od počátku let osmdesátých připravoval s V. Polákem CHKO Novohradské hory. Největší zájem však bezesporu věnoval svému milovanému pohoří - Šumavě. Významně se zasloužil o odborné zdůvodnění jihočeské části CHKO Šumava a později o přípravu celého národního parku a biosférické rezervace UNESCO na Šumavě. V r. 1982 na konferenci „Ekologické problémy hospodaření v CHKO Šumava“ spolupracoval na zásadní stati o ochraně fytozenofondu tohoto pohoří (viz příložený seznam). Od r. 1990 systematicky pracoval na revizi zonace Národního parku Šumava a svůj zájem přesouval z jihočeské části tohoto parku i do jeho západočeské části. Kučerovy syntetické závěrečné zprávy pak sloužily jako podklad pro „plán péče o národní park“, jehož konečná verze byla dokončena a schválena již bez účasti jejího protagonisty.

RNDr. Kučera byl iniciátorem a přímým zpracovatelem návrhů mnoha desítek maloplošných chráněných území, zejména na Novohradsku, Českokrumlovsku, Vyšebrodsku a v jihovýchodní části Šumavy. Objem a význam životního díla tohoto přírodovědce je nutno hodnotit také podle nově vyhlášených přírodních rezervací, jako jsou Stodůlecký vrch, Myslivna a Úval Dolní Příbrání v Novohradských horách, Brouskův mlýn (niva říčky Stropnice mezi Jílovicemi a Borovany), Bořinka a Vysoká Běta v CHKO Blanský les, Libochovka v Poněšické oboře, Medvědí hora a Rašeliniště Kapličky na Vyšebrodsku, velká řada rezervací na Šumavě, jako jsou Multerberg, Jasánky, Sv. Tomáš, Velké bahno, Úval Zadní Zvonková, Pestřice, Račínská prameniště, Vltavský luh, Velká niva, Malá niva, Jezerní luh, Spálený luh, Kotlina Valné, Splavské rašeliniště, Žďárecká slat a mnohé další.

V ochraně jihočeské přírody S. Kučera tedy zastával funkci všudypřítomného kurátora, který s přehledem a zasvěceně vybíral a před pokračující devastací zachraňoval poslední zbytky přírodních a polopřírodních ekosystémů v jižních Čechách. Ve spolupráci s profesionálními ochranáři tak vznikla jedinečná síť rezervací, jejíž hodnotu ocení teprve budoucnost.

Trvalé zásluhy má také o rozvoj dobrovolné ochrany přírody. V rámci Českého svazu ochránců přírody byl zvláště aktivní v domovské základní organizaci ve Velešíně

a spolupracoval se skupinami v Českých Budějovicích, Třeboni a jinde. Kolektivy mladých ochranářů našly ve Standovi vždycky přátelského rádce a učitele. Od r. 1991 byl členem ústřední výkonné rady ČSOP.

Se zesnulým přítelem se ve spolkovém časopise *Preslia* loučí také Česká botanická společnost, pokračovatelka federální ČSBS, jejímž řádným členem Standa byl od r. 1962. Byl spoluorganizátorem botanického sjezdu ČSBS v Českých Budějovicích v r. 1972 a zasloužil se o organizaci a odborné vedení na floristických kursech ve Vimperku, Č. Krumlově, Táboře a Volarech. V jihočeské pobočce ČSBS působil již od r. 1959 a zde se v r. 1968 stal místopředsedou, později jednatelem a trvalým členem výboru. Pro členy pobočky ČSBS často přednášel a vedl exkurze.

Dne 15. července 1992 v nemocnici v Českých Budějovicích RNDr. Stanislav Kučera zemřel. Bude chybět všem tento čestný člověk, vynikající geobotanik a neúnavný ochránce přírody. Bude chybět doma v rodině i doma v lesích a horách Jihočeska.

Bibliografie RNDr. Stanislava Kučery

- 1961 Příspěvek ke květeně jihovýchodní části Českobudějovicka. - Ms., 26p. [depon. in: Knih. Kat. bot. Přírod. fak. UK Praha].
- 1964 Nová lokalita pérovníku pštrosího (*Matteucia struthiopteris*) na Českobudějovicku. - Sborn. Jihočes. Muz. České Budějovice - Přír. Vědy 4:169-171.
 - Bibliografie Novohradských hor a přilehlých území pro geobotanickou, lesnickou a ochranářskou práci. - Ms., 18p. [depon. in: Knih. Kat. bot. Přírod. fak. UK Praha].
- 1965 Dějiny botanického výzkumu Novohradských hor a přilehlých území. - Sborn. Jihočes. Muz. České Budějovice - Přír. Vědy 5:20-24.
- 1966 Fytocenologický a fytogeografický rozbor vegetace Novohradských hor. - Ms., 275 p., 60 bodových map. [Dipl. pr.; depon. in: Knih. Kat. bot. Přírod. fak. UK Praha].
 - Anton Schott, šumavský botanik a spisovatel. - Zpr. Muz. Jihočes. Kraje, České Budějovice, 1966:1-3.
- 1968 † Jan Hartl. - *Preslia*, Praha, 40:442.
 - Tři chráněné kapradorosty na Kaplicku a Novohradsku. - Ochr. Přír., Praha, 23/3, append. Ochrán. Průzkum, 1968/3:9-11 [1 mapa, 1 foto, append. ad Ochr. Přír., Praha, 23/3].
 - Zajímavý výskyt břízy zakrslé (*Betula nana* L.) na Vyšebrodsku. - Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 3:7-10.
 - Zajímavá lokalita *Orobancha gracilis* Smith na Českobudějovicku. - Ibid., 3:29-32.
 - Využití zpráv v denním tisku pro regionální botanické bibliografie. - Ibid., 3:33-34.
 - KUČERA S., KURKA R. et SKALICKÝ V.: Botanická bibliografie jižních Čech II. Období 1961-1966 a doplňky. - Sborn. Jihočes. Mus. České Budějovice - Přír. Vědy - Bibliogr., 1968:1-105.
 - KUČERA S. et PLAŠILOVÁ J.: Poznámky o vegetaci kulminační části skupiny Plešného. - Zprav. Chrán. Kraj. Obl. Šumava, České Budějovice et Plzeň, 1968/7:34-37.
 - KUČERA S. et PLAŠILOVÁ J.: Příspěvek ke květeně Nížkého Jeseníku. - Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 3:11-16.
- 1969 Poznámky k vegetaci hadcového tělesa u obce Malonty na Kaplicku. - Sborn. Jihočes. Muz. České Budějovice - Přír. Vědy 9:12-14.
 - *Veratrum album* L. s. str. - přehlížený taxon květeny jižních Čech. - *Preslia*, Praha, 41:61-70.
- 1970 Konference „Flora a člověk 20. století“. - Zprav. Ochr. Přír., Prachatic, 1970/4:12-14.
 - Poznámky o květeně a vegetaci některých nově navrhovaných chráněných území v Jihočeském kraji. - Sborn. Jihočes. Muz. České Budějovice - Přír. Vědy 10:95-103.
 - Fytogeografie. - In: CHÁBERA S. et al.: Výběr z geografické bibliografie jihočeské oblasti. I. Fyzický zeměpis 1819-1970, p. 73-102, ed. Kraj. Knih. České Budějovice.
 - Květena a vegetace. - In: KUČERA S., MÁRA E. et URBAN F.: Chráněná krajinná oblast Blanský les. Návrhová studie, p. 17-49, ed. KSSPPOP České Budějovice.
- 1971 Poznámka k výskytu tisů v jižních Čechách. - Ochr. Přír., Praha, 26/3 append. Ochrán. Průzkum 1971/3:9-11. [*Taxus baccata*]
 - Konference „Flora a člověk 20. století“. - Sborn. Jihočes. Muz. České Budějovice - Přír. Vědy 11:26-27.
 - CHÁBERA S., KUČERA S. et al.: Stručná charakteristika přírodních poměrů Novohradských hor. - Ibid., 11/Suppl.:3-8.

- 1972 Do nové etapy přírodovědeckého výzkumu Žofínského pralesa. - Ochr. Přír., Praha, 27:4-5.
 — Květena a rostlinstvo. - In: CHÁBERA S. et al.: Přírodní poměry Novohradských hor a jejich podhůří. - Rozpr. Pedag. Fak. České Budějovice, ser. natur., 10:78-89.
 — Příspěvek ke květeně horské skupiny Knížecího stolce (JV Šumava). - Sborn. Jihočes. Muz. České Budějovice - Přír. Vědy 12:61-98 [4 fig., 2 mapy].
 — Státní přírodní rezervace „Terčino údolí“ u Nových Hradů. - In: CHÁBERA S. [red.]: Geografické exkurze po jižních Čechách, p. 16-18, ed. Čs. Společ. Zeměp., Brno.
 — Státní přírodní rezervace „Žofínský prales“. - Ibid., p. 29-32.
 — Státní přírodní rezervace „Rašeliniště na Stodůleckém vrchu“. - Ibid., p. 33-34.
 — Výzkum flory a vegetace jižních Čech a ochrana přírody. - Acta Ecol. Natur. Region., Praha, 1972/1:58-61.
 — KUČERA S. et URBAN F.: Chráněná území okresu Český Krumlov. - Odbor Kultury ONV, Český Krumlov. [95 p.]
- 1973 Deset let Chráněné krajinné oblasti Šumava. - Přírod. Čas. Jihočes., České Budějovice, 13:51-52.
- 1974 RNDr. Slavomil Hejný, DrSc., člen korespondent ČSAV - padesátiletý. - Ibid., 13(1973):120.
 — Má Šumava již dostatek rezervací? - Šumava, Vimperk, 2:7-10.
- 1975 KUČERA S. et KUČEROVÁ J.: Zajímavé nálezy v květeně jižních Čech 1. - Sborn. Jihočes. Muz. České Budějovice - Přír. Vědy 14(1974):61-64.
- 1976 Želnavské hory - Pralesní zbytek „Černý les“ v polesí Uhlíkov VLS Horní Planá. - Sborník exkurze ČVTS-biologická sekce, p. 42-48, ed. ČSVTS České Budějovice.
 — KUČERA S. et KUČEROVÁ J.: Zajímavé nálezy v květeně jižních Čech 2. - Sborn. Jihočes. Muz. České Budějovice - Přír. Vědy 14(1974):108.
- 1977 Historický rukopis z Českokrumlovska a jeho význam pro regionální fyto geografii. - Ibid., 15(1975):109-118.
 — Poznámka redakce (k ochraně krajinných celků v jižních Čechách). - Ibid., 14(1976):237-239.
 — Regionální síť chráněných území a ochrana vegetace na příkladu jižních Čech. - In: Ekologie krajiny, p. 35-36, Praha.
 — KRÍŽ K. et KUČERA S.: Exkurze 2. českobudějovických mykologických dní. - Mykol. Zprav., Brno, 21:19-25.
- 1979 Kde stála „Popsaná jedlička“? - Šumava, Vimperk, 12:14-15 [1 foto].
- 1980 FERDA J., HAVELKA F., KUČERA S., RÖSSLER J. et SPITZER K.: Rašeliniště Třeboňska, jejich využívání a ochrana. - In: JENÍK J., MARTIŠ M. et PŘIBIL S. [red.]: Ekologická optimalizace hospodaření v Chráněné krajinné oblasti a biosférickém fondu Třeboňsko, téze a zprávy odborných týmů, p. 67-79, Třeboň.
 — LEISKÁ M., URBAN F., CHODURA R., POLÁK V. et KUČERA S.: Rezervace a další chráněná území a péče o ně. - Ibid., p. 85-93.
- 1981 Informační materiál pro účastníky 20. floristického kursu Čs. botanické společnosti při ČSAV v Českém Krumlově 1981. - 26 p., ed. Jihočes. poboč. ČSBS při ČSAV, České Budějovice.
 — Sněm krajinářů a urbanistů. - Třeboňský Kult. Zprav., Třeboň, 8/listopad, 2 p. (sine pag.).
- 1982 Flora. - In: Skripta pro dobrovolné strážce a spolupracovníky Chráněné krajinné oblasti Třeboňsko, p. 52-89, České Budějovice.
 — FERDA J., KUČERA S. et SPITZER K.: Jihočeská rašeliniště. - In: JÁCHYM J. et SKUHRAVÝ V. [red.]: Jižní Čechy - životní prostředí a jeho ochrana, p. 133-146, ed. Jihočes. nakl., České Budějovice.
 — JENÍK J., KUČERA S. et SPITZER K.: Přírodní systémy a rozmanitost jihočeské krajiny. - Ibid., p. 27-46.
- 1983 Fenologická pozorování na Mokřích Loukách. - In: JENÍK J. et KVĚT J. [red.]: Studie zaplavovaných ekosystémů u Třeboně, Studie ČSAV, 1983/4:44-48, Praha.
 — ALBRECHT J., KUČERA S., NESVADBOVÁ J. et SOFRON J.: Ochrana fytogenofundu Šumavy. - In: Sborn. „Ekologické problémy hospodaření v Chráněné krajinné oblasti Šumava“, p. 165-184, České Budějovice.
 — ALBRECHT J., KUČERA S., NESVADBOVÁ J. et URBAN F.: Reprezentativnost sítě chráněných území na Šumavě. - Ibid., p. 157-164.
- 1984 Chráněná území přírody a další cenné lokality s významem pro stabilizaci genofundu organismů a ekologickou stabilitu krajiny. Okres Český Krumlov. - In: BENEŠ J. [red.]: Studie melioračních opatření v oblasti Šumavy, část 2/1, Povodí Vltavy, Praha [24 p.]
 — K problematice fyto geografického členění nejnižnější části Čech. - In: MLADÝ F. [red.]: Problémy fyto geografického členění ČSSR, Studie ČSAV 1984/23:85-90, Praha.
 — Pozůstatky rýžování na zlato v nejvyšší části Šumavy. - Sborn. Jihočes. Muz. České Budějovice - Přír. Vědy 24:103-106.

- KUČERA S. et OŠMERA S.: RNDr. Milan Rívola - 50 let. - Ibid., 24:29-30 [1 foto].
- JENÍK J., KUČERA S. et al.: Ekobiologické studie vrby popelavé (*Salix cinerea*). - Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 19, Materiály 4:53-63 [2 obr.].
- 1985 Chráněná území přírody a další cenné lokality s významem pro stabilizaci genofondu organismů a ekologickou stabilitu krajiny. Okres Prachatic - In: BENEŠ J. [red.]: Studie melioračních opatření v oblasti Šumavy, část 2/2, Povodí Vltavy, ed. Státní meliorační správa Praha [29 p.].
- Ing. Přemysl Březina - 75 let. - Třeboňský Kult. Zprav., Třeboň, 12/11:18-20.
- Místečko na hraní? - Zprav. OV ČSOP České Budějovice et Český Krumlov, České Budějovice, 1985/1:1-2.
- Pojďte s námi hledat neznámé rostlinné druhy Třeboňska. 1. Míčovka kulonosná - *Pilularia globulifera* L. - Třeboňsko, Inf. Zprav. Správy CHKO, Třeboň, 1985/2:19-20 [1 obr., 1 foto].
- KUČERA S. et JANÁK D.: Návrh evidence záměrných přesunů planých druhů rostlin. - Zprav. OV ČSOP České Budějovice - Český Krumlov, České Budějovice, 1985/2:1-3.
- 1986 Pojďte s námi hledat neznámé rostlinné druhy Třeboňska. 2. Prstnatec Traunsteinerův - *Dactylophiza traunsteineri*. - Třeboňsko, Inf. Zprav. Správy CHKO, Třeboň, 1986/3:10 [1 foto].
- Živá příroda okolí Borovan. - In: MALÍK S. [red.]: Borovany, Vlastivědný Sborník, p. 22-35, Borovany.
- 1987 KUČERA S. et POLÁK V.: Stav a potencionální možnosti narušené ekologické a vodohospodářské funkce rašeliníšť v oblasti Šumavy. - Šumava, Vimperk, 25:2-3 [1 tab., 2 obr.].
- 1988 Přírodní podmínky Novohradských hor. - In: Pralesní rezervace jižních Čech, p. 77-82, České Budějovice.
- KUČERA S. et ŠEVČÍK J.: Státní přírodní rezervace - Pískový přesyp u Vlkova. - Třeboňsko, Inf. Zprav. Správy CHKO, Třeboň, 1988/7:4.
- PRACH K., ČERNÝ R., GAZDA J., RAUCH O. et KUČERA S.: Vegetace nivy Lužnice. - Sborn. Vys. Šk. Zeměd. Agron. Fak. České Budějovice 1988/2:85-103.
- 1989 Fytoecologické aspekty ochrany rašeliníšť na příkladu Šumavy. - In: Sborn. „Rašeliníště a jejich racionální využívání“, p. 73-81, České Budějovice.
- Ing. Václav Polák šedesátiletý. - Třeboňsko, Inf. Zprav. Správy CHKO, Třeboň, 1989/10:27.
- 1990 PRACH K., KUČERA S. et KLIMEŠOVÁ J.: Vegetation and land use in the Lužnice River floodplain and valley in Austria and Czechoslovakia. - In: WHIGHAM D. F., GOOD R. E. et KVĚT J. [red.]: Wetland ecology and management - case studies, p. 117-125, Dordrecht.
- 1991 Geobotanická studie centrální části Šumavy I. Západočeská část. - Ms., 85 p. [Závěr. zpr., depon. in: Min. Život. Prostř. ČR, Praha].
- Ohroží Národní park Šumava lesnictví? - Jihočeská Pravda Pro Volné Dny, České Budějovice, 1991/11:3.
- KUČERA S. et PRACH K.: Metody sledování dlouhodobých změn vegetace. - Muzeum a Současnost, Roztoky, ser. natur., 5:5-22.
- 1992 KUČERA S., PECHAROVÁ E. et ŠTECH M.: Dílčí charakteristika bezlesé skupiny Vítkova kamene. - In: Přírodovědná studie pravého břehu Lipenské přehradní nádrže. - Ms., 28 p. [Závěr. zpr., depon. in: Min. Život. Prostř. ČR, Praha].
- KUČERA S., PECHAROVÁ E. et al.: Plán péče o Národní park Šumava. - Ms., 123 p., [depon. in: Správa Nár. parku Šumava, Vimperk].

J. Jeník a V. Chán